

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1937-1938	N° 166		Zittingsjaar 1937-1938
	SEANCE	VERGADERING	
	du 29 mars 1938	van 29 Maart 1938	

PROJET DE LOI

approuvant l'arrangement international concernant le transport des corps, élaboré par l'Office International d'Hygiène publique de Paris et signé à Berlin le 10 février 1937.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'arrangement faisant l'objet du projet de loi qui vous est soumis a été élaboré par l'Office International d'Hygiène Publique de Paris, à la demande de plusieurs gouvernements, en vue de remédier aux inconvénients résultant des divergences entre les dispositions en vigueur dans les divers pays pour le transport des dépouilles mortelles.

Ces divergences sont de nature, sinon peut-être à nuire à des intérêts généraux essentiels, du moins à créer de multiples et pénibles difficultés à l'occasion des transports de l'espèce à effectuer à travers un nombre parfois important de frontières. Il faut savoir, en effet, qu'actuellement le transfert d'un corps, d'un pays à un autre, comporte autant d'autorisations que de pays à traverser.

L'arrangement élaboré par l'Office International d'Hygiène Publique a l'avantage d'éviter les inconvénients signalés ci-dessus et de renforcer, par contre, les garanties à exiger de ces transports pour la sauvegarde de la santé publique.

Les dispositions de l'article 2 du projet de loi permettront au Gouvernement d'édicter des mesures réglementaires en matière de transport de corps et de prescrire les mesures de précautions qui s'imposent.

Dans l'état actuel de notre législation, le Gouvernement ne possède aucun pouvoir à cet égard si ce n'est en ce qui concerne le transport des corps à incinérer. C'est là une lacune regrettable qu'il importe de combler dans l'intérêt de l'hygiène publique. Il n'est pas admissible que le Gouvernement se trouve dans l'impossibilité d'interdire l'accès du territoire ou le transport d'une commune à une autre, à l'intérieur du pays, des corps de personnes décédées, de-

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de internationale overeenkomst betreffende het lijkenvervoer, opgesteld door het « Office International d'Hygiène publique », te Parijs, en op 10 Februari 1937 te Berlijn onderteekend.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De schikking, die het voorwerp uitmaakt van het ontwerp van wet dat U wordt voorgelegd, werd op aanvraag van verschillende regeeringen opgesteld door het « Office International d'Hygiène Publique » van Parijs, ten einde de ongemakken te verhelpen, welke te wijten zijn aan het feit dat de bepalingen tot regeling van het lijkenvervoer in de verschillende landen, niet steeds overeenstemmen.

Dit gebrek aan overeenstemming heeft misschien wel niet voor gevolg dat essentiële algemeene belangen geschaad worden, maar toch kan het aanleiding geven tot menigvuldige en pijnlijke moeilijkheden, wanneer het vervoer over een soms groot aantal grenzen moet geschieden. Tegenwoordig zijn er voor het overbrengen van een lijk van het eene land naar het andere, namelijk zooveel toelatingsen noodig als er landen te doorreizen zijn.

De schikking opgesteld door het « Office International d'Hygiène Publique » biedt dit voordeel aan hooger genoemde ongemakken een einde te stellen en bovendien, toch de waarborgen te versterken die, met het oog op de vrijwaring van de openbare gezondheid, voor zulk vervoer moeten geëischt worden.

De bepalingen van artikel 2 van het ontwerp van wet zullen de Regeering toelaten maatregelen te treffen tot regeling van het lijkenvervoer en te dier gelegenheid de noodige voorzorgsmaatregelen voor te schrijven.

In den huidige stand van onze wetgeving beschikt de Regeering over geen enkele macht dienaangaande, tenzij wat betreft het vervoer van lijken welke zullen worden verascht. Dit is een betreurenswaardige leemte die, in het belang van de openbare gezondheid, moet aangevuld worden. Het is onaannemelijk dat de Regeering zich in de onmogelijkheid bevindt den toegang tot het grondgebied of, in het binnenland, het vervoer van de eene ge-

puis moins d'un an, des suites de la peste, du choléra, de la variole ou du typhus exanthématique.

Les pouvoirs que le Gouvernement se trouve amené à solliciter du Parlement, en vue de l'application de l'arrangement international, lui permettront par la même occasion de régler la question du transport à l'intérieur du pays, qu'il s'agisse ou non de corps à incinérer.

Le Ministre de la Santé Publique,

A. WAUTERS.

*Le Ministre des Affaires Etrangères
et du Commerce Extérieur,*

P.-H. SPAAK.

PROJET DE LOI

LEOPOLD III,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT !

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le projet de loi dont la teneur suit, sera présenté en Notre Nom aux Chambres législatives par Nos Ministres de la Santé Publique et des Affaires Etrangères et du Commerce extérieur.

ARTICLE PREMIER.

L'arrangement international concernant le transport des corps, élaboré par l'Office International d'Hygiène Publique de Paris et signé à Berlin le 10 février 1937, sortira son plein et entier effet.

ART. 2.

Le Gouvernement est autorisé à prescrire les mesures nécessaires pour l'application du dit arrangement et à ré-

meente naar de andere te verbieden, waar het lichamen betreft van personen die sinds minder dan een jaar overleden zijn ten gevolge van pest, cholera, pokken of vlektyphus.

De macht die de Regeering aan het Parlement thans vraagt met het oog op de toepassing van de internationale schikking, zal haar terzelfdertijd toelaten het vraagstuk van het vervoer in het binnenland te regelen, om het even of het een lijk betreft dat al dan niet dient verascht.

De Minister van Volksgezondheid,

A. WAUTERS.

*De Minister van Buitenlandsche Zaken
en Buitenlandschen Handel,*

P.-H. SPAAK.

WETSONTWERP

LEOPOLD III,

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL !

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Het ontwerp van wet waarvan de tekst volgt, zal in Onzen Naam, door Onze Ministers van Volksgezondheid en van Buitenlandsche Zaken en Buitenlandschen Handel, bij de Wetgevende Kamers ingediend worden.

EERSTE ARTIKEL.

De internationale schikking betreffende het lijkenvervoer, opgesteld door het « Office International d'Hygiène Publique » van Parijs en ondertekend te Berlijn op 10 Februari 1937, treedt ten volle in werking.

ART. 2.

De Regeering wordt er toe gemachtigd de noodige maatregelen voor te schrijven met het oog op de toepassing van

glementer, dans l'intérêt de la santé publique, le transport des dépouilles mortelles d'une commune à une autre.

Donné à Bruxelles, le 23 mars 1938.

LEOPOLD.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Santé Publique,

A. WAUTERS.

*Le Ministre des Affaires Etrangères
et du Commerce Extérieur,*

P.-H. SPAAK.

bovenvermelde schikking, en tevens het vervoer van lijken van de eene gemeente naar de andere, in het belang van de openbare gezondheid, te reglementeeren.

Gegeven te Brussel, den 23^a Maart 1938.

LEOPOLD.

VAN 'S KONINGS WEGE :

De Minister van Volksgezondheid,

A. WAUTERS.

*De Minister van Buitenlandsche Zaken
en Buitenlandschen Handel,*

P.-H. SPAAK.

ARRANGEMENT INTERNATIONAL

concernant le transport des corps.

Désireux d'éviter les inconvénients résultant des divergences dans les règlements relatifs au transport des corps, et vu l'intérêt qu'il y aurait à établir une réglementation uniforme à cet égard, les Gouvernements soussignés s'engagent à accepter l'entrée ou le passage en transit sur leurs territoires respectifs des corps de personnes décédées sur le territoire d'un des autres pays contractants, à la condition que les prescriptions suivantes soient observées :

A. — PRESCRIPTIONS GENERALES.

ARTICLE PREMIER.

Pour tout transport de corps, par quelque moyen et dans quelque conditions que ce soit, un laissez-passer spécial (laissez-passer mortuaire), autant que possible conforme au modèle ci-annexé et contenant, en tout cas, les nom et prénom et l'âge du décédé, le lieu, la date et la cause du décès, sera nécessaire; le dit laissez-passer sera délivré par l'autorité compétente pour le lieu de décès ou le lieu d'inhumation, s'il s'agit de restes exhumés.

Il est recommandé que le laissez-passer soit libellé, en plus de la langue du pays où il est délivré, au moins dans l'une des langues les plus usitées dans les relations internationales.

ART. 2.

Il ne sera pas exigé par le pays destinataire ou par les pays de transit, outre les documents prévus par les Conventions internationales relatives aux transports en général, d'autres pièces que le laissez-passer prévu à l'article qui précède. Celui-ci ne devra être délivré par l'autorité responsable que sur présentation :

1° d'un extrait authentifié de l'acte de décès;

2° des attestations officielles établissant que le transport ne soulève aucune objection au point de vue de l'hygiène ou au point de vue médico-légal et que le corps a été mis en bière conformément aux prescriptions du présent arrangement.

INTERNATIONALE SCHIKKING

betreffende het vervoer van lijken.

Wenschend de bezwaren te vermijden welke voortvloeien uit de verschillen in de reglementen betreffende het vervoer van lijken, en gelet op het belang dat zou worden opgeleverd door het vaststellen eener eenvormige reglementeering op dit gebied, gaan de ondergeteekende Regeringen de verplichting aan den invoer of den doorvoer op hun respectieve grondgebieden toe te staan van personen overleden op het grondgebied van een der andere contracterende landen, mits de volgende voorschriften worden nageleefd :

A. — ALGEMEENE VOORSCHRIFTEN.

ARTIKEL EÉN.

Voor elk lijkvervoer, door welk middel en in welke omstandigheden het ook geschiede, zal er een bijzondere geleibrief (geleibrief voor lijkvervoer) noodig zijn, die zoo veel mogelijk met het bijgaande model moet overeenkomen en, in ieder geval, den naam, den voornaam en den ouderdom van den overledene, alsmede de plaats, den datum en de oorzaak van het overlijden moet vermelden; deze geleibrief zal worden afgeleverd door de overheid die bevoegd is voor de plaats van het overlijden, of voor de plaats der begraving wanneer het gaat om opgegraven stoffelijk overschot.

Er wordt aanbevolen den geleibrief op te maken, behalve in de taal van het land waar hij wordt afgeleverd, ten minste in een der talen die meestal in de internationale betrekkingen gebruikt worden.

ART. 2.

Door het land van bestemming of door het land van doorvoer zullen er, behalve de documenten voorzien door de internationale Overeenkomsten betreffende het vervoer in het algemeen, geen andere stukken worden geëischt dan de in het voorafgaande artikel voorziene geleibrief. Deze laatste zal door de verantwoordelijke overheid slechts dienen afgeleverd te worden op vertoon :

1° van een voor echt verklaard uittreksel uit de overlijdensakte;

2° van de officieele getuigschriften waaruit blijkt dat het vervoer geenerlei bezwaar oplevert op hygiënisch gebied noch op gerechtelijk geneeskundig gebied en dat het lijk gekist werd overeenkomstig de voorschriften van onderhavige schikking.

ART. 3.

Le corps sera placé dans un cercueil métallique, dont le fond aura été recouvert d'une couche d'environ 5 centimètres d'une matière absorbante (tourbe, sciure de bois, charbon de bois pulvérisé, etc.) additionnée d'une substance antiseptique. Si le décès est dû à une maladie contagieuse, le corps lui-même sera enveloppé dans un linceul imbibé d'une solution antiseptique.

Le cercueil métallique sera ensuite hermétiquement clos (soudé) et ajusté lui-même, de façon à ne pouvoir s'y déplacer, dans une bière en bois. Celle-ci aura une épaisseur d'au moins 3 centimètres, ses joints devront être bien étanches et sa fermeture devra être assurée par des vis distantes de 20 centimètres au plus; elle sera consolidée par des bandes métalliques.

ART. 4.

Entre les territoires de chacun des contractants, le transport des corps des personnes décédées des suites de la peste, du choléra, de la variole ou du typhus exanthématique n'est autorisé qu'un an au plus tôt après le décès.

B. — PRESCRIPTIONS SPECIALES.

ART. 5.

Pour le transport par chemin de fer, outre les prescriptions générales des articles 1 à 4 ci-dessus, les règles suivantes sont applicables:

a) Le cercueil sera transporté dans un wagon fermé. Un wagon ouvert pourra, toutefois, être employé si le cercueil est livré dans un fourgon funéraire fermé et reste dans ce fourgon.

b) Il appartient à chaque pays de déterminer dans quel délai le corps doit être retiré à l'arrivée. Si l'expéditeur peut établir d'une manière satisfaisante que le corps sera effectivement retiré dans ce délai, il ne sera pas nécessaire que le cercueil soit accompagné.

c) Il ne peut être transporté avec le cercueil que des objets tels que couronnes, bouquets, etc.

d) Le cercueil sera expédié par voie rapide et, autant que possible, sans transbordement.

ART. 6.

Pour le transport par automobile, outre les prescriptions générales des articles 1 à 4, les règles suivantes sont applicables:

a) Le cercueil sera transporté soit, de préférence, dans un fourgon funéraire spécial, soit dans un fourgon ordinaire fermé.

ART. 3.

Het lijk zal gelegd worden in een metalen kist waarvan de bodem bedekt werd met een ongeveer 5 centimeter dikke laag opslorpende stof (turf, zaagmeel, fijngestampte houtskool, enz.) waaraan een bederfwerende stof werd toegevoegd. Indien het overlijden het gevolg is eener besmettelijke ziekte, zal het lijk zelf gewikkeld worden in een lijkwade gedrenkt met een bederfwerende oplossing.

De metalen kist zal nadien hermetisch gesloten (glascht) en derwijze in een houten kist geplaatst worden dat zij er niet kan in bewegen. Deze laatste zal een dikte van ten minste 3 centimeter hebben, haar voegen zullen goed dicht moeten zijn en ze zal moeten gesloten worden door middel van schroeven die niet meer dan 20 centimeter van elkaar verwijderd zijn; ze zal door metalen banden versterkt worden.

ART. 4.

Tusschen de grondgebieden van ieder der contracterende landen is het vervoer der lijken van personen die overleden zijn aan de gevolgen van pest, cholera, pokken of vlektyphus slechts toegelaten ten vroegste één jaar na het overlijden.

B. — BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN.

ART. 5.

Voor het vervoer per spoor zijn, behalve de algemeene voorschriften van bovenstaande artikelen 1 tot 4, ook nog de navolgende regelen van toepassing:

a) De kist moet in een gesloten wagon vervoerd worden. Nochtans zal een open wagon mogen gebruikt worden indien de kist in een gesloten lijkwagen geleverd wordt en daarin blijft.

b) Ieder land dient vast te stellen binnen welken tijd het lijk bij de aankomst moet afgehaald worden. Indien de verzender op voldoende manier kan bewijzen dat het lijk werkelijk binnen dien tijd zal afgehaald worden, zal het niet noodig zijn de kist te begeleiden.

c) Met de kist mogen geen andere voorwerpen dan kronen, ruikers, enz., vervoerd worden.

d) De kist zal per sneltrein en zooveel mogelijk zonder overlading vervoerd worden.

ART. 6.

Voor het vervoer per automobiel zullen, behalve de algemeene voorschriften van artikel 1 tot 4, de navolgende regelen van toepassing zijn:

a) De kist moet vervoerd worden hetzij, bij voorkeur, in een bijzonderen lijkwagen, hetzij in een gesloten gewone wagon.

b) Il ne peut être transporté avec le cercueil que des objets tels que couronnes, bouquets, etc.

ART. 7.

Pour le transport par voie aérienne, outre les prescriptions générales des articles 1 à 4, les règles suivantes sont applicables :

a) Le cercueil sera transporté soit dans un aéronef employé spécialement et uniquement pour le dit transport, soit dans un compartiment spécialement et uniquement réservé à cet effet dans un aéronef ordinaire.

b) Il ne peut être transporté avec le cercueil, dans le même aéronef ou dans le même compartiment, que des objets tels que couronnes, bouquets, etc.

ART. 8.

Pour le transport par voie maritime, outre les prescriptions générales des articles 1 à 4, les règles suivantes sont applicables :

a) La bière en bois renfermant le cercueil métallique, conformément aux dispositions de l'article 3, sera elle-même incluse de façon à ne pouvoir s'y déplacer, dans une caisse ordinaire en bois.

b) La dite caisse, avec son contenu, recevra un emplacement tel qu'il exclue tout contact avec des produits alimentaires ou de consommation et toute gêne pour les passagers et pour l'équipage.

ART. 9.

En cas de décès survenu à bord, le corps pourra être conservé dans les mêmes conditions que celles prévues à l'article 8 qui précède. Les actes et attestations nécessaires aux termes de l'article 2 seront établis conformément aux lois du pays dont le navire porte le pavillon et le transport s'effectuera comme s'il s'agissait d'un corps embarqué.

Si le décès s'est produit moins de 48 heures avant l'arrivée du navire au port où l'inhumation doit avoir lieu, et si le matériel nécessaire à l'application rigoureuse des dispositions prévues en a) de l'article 8 qui précède fait défaut à bord, le corps, enveloppé dans un linceul imbibé d'une solution antiseptique, pourra être mis dans une bière en bois solide, faite de planches d'au moins 3 centimètres d'épaisseur à joints étanches et fermée par des vis, dont le fond aura été préalablement recouvert d'une couche d'environ 5 centimètres d'une matière absorbante (tourbe, sciure de bois, charbon de bois pulvérisé, etc.) additionnée d'une substance antiseptique et qui sera placée elle-même, de façon à ne pouvoir s'y déplacer, dans une caisse en bois. Les dispositions du présent alinéa ne seront, toutefois, pas applicables si la mort a été due à l'une des maladies visées à l'article 4.

b) Met de kist mogen geen andere voorwerpen dan kronen, ruikers, enz., vervoerd worden.

ART. 7.

Voor het luchtvervoer zullen, behalve de algemeene voorschriften van artikelen 1 tot 4, de navolgende regelen van toepassing zijn :

a) De kist moet vervoerd worden hetzij in een luchtvaartuig speciaal en alleen voor gezegd vervoer gebruikt hetzij in een compartiment speciaal en alleen te dien einde in een gewoon luchtvaartuig voorbehouden.

b) In hetzelfde luchtvaartuig of in hetzelfde compartiment mogen er met de kist geen andere voorwerpen dan kronen, ruikers, enz., vervoerd worden.

ART. 8.

Voor het vervoer ter zee zullen, behalve de algemeene voorschriften van artikelen 1 tot 4, de navolgende regelen van toepassing zijn :

a) De houten lijkst, die de metalen kist bevat, overeenkomstig de bepalingen van artikel 3, zal zelf in een gewone kist vervat zijn op zulke wijze dat ze er niet in kan bewegen.

b) Gezegde kist, met haar inhoud, zal worden gezet op een plaats waar ze niet in aanraking kan komen met voedings- of verbruikswaaren noch de passagiers en de bemanning kan hinderen.

ART. 9.

In geval van overlijden aan boord zal het lijk mogen bevaard worden onder dezelfde voorwaarden als deze voorzien in bovenstaand artikel 8. De krachtens artikel 2 vereischte akten en getuigschriften zullen opgemaakt worden overeenkomstig de wetten van het land waarvan het schip de vlag voert en het vervoer zal geschieden alsof het ging om een ingescheept lijk.

Indien het overlijden overkomen is min dan 48 uren vóór de aankomst van het schip in de haven waar de begraafing moet plaats hebben en indien het materieel dat noodig is voor de strikte toepassing van het voorziene onder a) van bovenstaand artikel, niet aan boord aanwezig is, zal het lijk, gewikkeld in een lijkwade gedrenkt met een bederfwerende oplossing mogen geplaatst worden in een kist van sterk hout, gemaakt met planken hebbende een dikte van ten minste 3 centimeter, met waterdichte voegen en gesloten door middel van schroeven; de bodem dezer kist zal vooraf moeten bedekt worden met een ongeveer 5 centimeter dikke laag opslorpemde stof (turf, zaagmeel, fijn-gestampde houtskool, enz.) waaraan een bederfwerende stof zal worden toegevoegd. Deze kist zal zelf in een gewone houten kist worden geplaatst op zulke wijze dat ze er niet in kan bewegen. De bepalingen van onderhavig lid zullen evenwel niet van toepassing zijn, indien de dood veroorzaakt werd door een der in artikel 4 beoogde ziekten.

Le présent article ne s'applique pas aux navires effectuant des traversées n'excédant pas 24 heures et qui, s'il se produit un décès à bord, remettent le corps aux autorités compétentes dès leur arrivée au port où doit avoir lieu cette remise.

C. — DISPOSITIONS FINALES.

ART. 10.

Les dispositions tant générales que spéciales, du présent arrangement marquent le maximum des conditions, tarifs exceptés, pouvant être mises à l'acceptation des corps en provenance de l'un des pays contractants. Ces pays restent libres d'accorder des facilités plus grandes, par application soit d'accord bilatéraux, soit de décisions d'espèce prises d'un commun accord.

Le présent Arrangement ne s'applique pas au transport des corps s'effectuant dans les limites des régions frontalières.

ART. 11.

Le présent Arrangement s'applique au transport international des corps aussitôt après décès ou après exhumation. Ses dispositions ne préjudicient en rien aux règles en vigueur dans les pays respectifs en matière d'inhumations et d'exhumations.

Le présent Arrangement ne s'applique pas au transport des cendres.

D. — CLAUSES PROTOCOLAIRES.

ART. 12.

Le présent Arrangement portera la date de ce jour et pourra être signé pendant la durée de six mois à partir de cette date.

ART. 13.

Le présent Arrangement sera ratifié et les instruments de ratification seront remis au Gouvernement allemand aussitôt que faire se pourra.

Dès que cinq ratifications auront été déposées, le Gouvernement allemand en dressera procès-verbal. Il transmettra des copies de ce procès-verbal aux Gouvernements des Hautes parties contractantes et à l'Office International d'Hygiène Publique. Le présent Arrangement entrera en vigueur le cent vingtième jour après la date du dit procès-verbal.

Chaque dépôt ultérieur de ratifications sera constaté par un procès-verbal établi et communiqué selon la procédure indiquée ci-dessus. Le présent Arrangement entrera en vigueur à l'égard de chacune des Hautes Parties contractantes le cent vingtième jour après la date du procès-verbal constatant le dépôt de ses ratifications.

Het onderhavig artikel is niet van toepassing op schepen die overtochten maken van ten hoogste 24 uren en die, wanneer er een sterfgeval aan boord is, het lijk aan de bevoegde overheden afgeven bij hun aankomst in de haven waar deze afgifte moet plaats hebben.

C. — SLOTBEPALINGEN.

ART. 10.

De bepalingen, zoo algemeene als bijzondere, van de onderhavige schikking vormen het maximum der voorwaarden, tarieven uitgezonderd, die kunnen gesteld worden voor de aanneming der lijken komende van een der contracteerende landen. Deze landen blijven vrij grooter faciliteiten te verleen, bij toepassing hetzij van tweezijdige akkoorden, hetzij van speciale in gemeen overleg genomen beslissingen.

De onderhavige Schikking is niet van toepassing op het vervoer van lijken binnen de grensgebieden.

ART. 11.

De onderhavige Schikking is van toepassing op het internationaal vervoer van lijken onmiddellijk na overlijden of na opgraving. Haar bepalingen doen in geen deele afbreuk aan de regelen die in de respectieve landen van kracht zijn inzake begravingen en opgravingen.

Deze Schikking is niet van toepassing op het vervoer der asch.

D. — PROTOCOLAIRE BEPALINGEN.

ART. 12.

Deze Schikking zal den datum van heden dragen en zal binnen de zes maand te rekenen van dezen datum kunnen ondertekend worden.

ART. 13.

De onderhavige Schikking zal bekrachtigd worden en de akten van bekrachtiging zullen zoo spoedig mogelijk aan de Deutsche Regeering ter hand gesteld worden.

Zoodra vijf bekrachtigingen neergelegd zijn, zal de Deutsche Regeering daarvan proces-verbaal opmaken. Zij zal afschriften van dit proces-verbaal overmaken aan de Regeeringen der Hooge Contracteerende Partijen en aan het Internationaal Bureau voor Volksgezondheid. Deze Schikking zal in werking treden den honderd twintigsten dag na den datum van gezegd proces-verbaal.

Iedere latere nederlegging van bekrachtigingen zal worden vastgesteld door een proces-verbaal opgemaakt en medegedeeld op de hierboven aangeduide wijze. Deze Schikking zal ten opzichte van ieder der Hooge Contracteerende Partijen in werking treden den honderd twintigsten dag na den datum van het proces-verbaal waarbij de nederlegging harer bekrachtiging wordt vastgesteld.

ART. 14.

Les Pays non signataires du présent Arrangement seront admis à y adhérer à tout moment à partir de la date du procès-verbal constatant le dépôt des cinq premières ratifications.

Chaque adhésion sera effectuée au moyen d'une notification par la voie diplomatique adressée au Gouvernement allemand. Celui-ci déposera l'acte d'adhésion dans ses archives; il informera aussitôt les Gouvernements de tous les Pays participant à l'Arrangement, ainsi que l'Office international d'Hygiène Publique, en leur faisant connaître la date du dépôt. Chaque adhésion produira effet le cent vingtième jour à partir de cette date.

ART. 15.

Chacune des Hautes Parties contractantes peut déclarer, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, que, par son acceptation du présent Arrangement, elle n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble ou toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer ou territoires placés sous sa suzeraineté ou son mandat; dans ce cas, le présent Arrangement ne sera pas applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration.

Chacune des Hautes Parties contractantes pourra ultérieurement notifier au Gouvernement allemand qu'elle entend rendre le présent Arrangement applicable à l'ensemble ou à toute partie de ses territoires ayant fait l'objet de la déclaration prévue à l'alinéa précédent. Dans ce cas, l'Arrangement s'appliquera aux territoires visés dans la notification le cent vingtième jour à partir de la date du dépôt de cette notification dans les archives du Gouvernement allemand.

De même, chacune des Hautes Parties contractantes peut, à tout moment après l'expiration de la période mentionnée à l'article 16, déclarer qu'elle entend voir cesser l'application du présent Arrangement à l'ensemble ou à toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer ou territoires placés sous sa suzeraineté ou son mandat; dans ce cas, l'Arrangement cessera d'être applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration un an après la date du dépôt de cette déclaration dans les archives du Gouvernement allemand.

Le Gouvernement allemand informera les Gouvernements de tous les pays participant au présent arrangement, ainsi que l'Office international d'Hygiène publique, des notifications et déclarations faites par application des dispositions ci-dessus, en leur faisant connaître la date du dépôt de celles-ci dans ses archives.

ART. 14.

De Landen niet-ondertekenaars van deze Schikking zullen daartoe kunnen toetreden te allen tijde te rekenen van den datum van het proces-verbaal waarbij de nederlegging der vijf eerste bekrachtigingen wordt vastgesteld.

Iedere toetreding zal geschieden door middel eener kennisgeving langs diplomatieken weg aan de Deutsche Regeering gericht. Deze laatste zal de akte van toetreding in haar archief neerleggen; zij zal onmiddellijk daarvan bericht zenden aan al de Landen die aan de Schikking deelnemen alsmede aan het Internationaal Bureau voor Volksgezondheid, en zal hun den datum der nederlegging bekendmaken. Iedere toetreding zal den honderd twintigsten dag te rekenen van dezen datum in werking treden.

ART. 15.

Ieder der Hooge Contracteerende Partijen kan op het oogenblik der onderteekening der bekrachtiging of der toetreding verklaren dat zij, door het aanvaarden dezer Schikking, geenerlei verplichting op zich wil nemen wat betreft het geheel of eenig deel harer koloniën, protectoraten, overzeesche gebieden of gebieden onder haar suzeriniteit of mandaat geplaatst; in zulk geval zal deze Schikking niet van toepassing zijn op de grondgebieden die het voorwerp van een dergelijke verklaring uitmaken.

Ieder der Hooge Contracteerende Partijen zal naderhand aan de Deutsche Regeering kunnen ter kennis brengen dat zij deze Schikking wenscht toepasselijk te maken op het geheel of eenig deel harer grondgebieden die het voorwerp hebben uitgemaakt van de in het voorafgaande lid voorzene verklaring. In dit geval, zal de Schikking op de grondgebieden in de kennisgeving bedoeld van toepassing zijn den honderd twintigsten dag te rekenen van den datum der nederlegging van deze kennisgeving in het archief der Deutsche Regeering.

Eveneens kan ieder der Hooge Contracteerende Partijen, te allen tijde na verloop van de in artikel 16 vermelde periode, verklaren dat zij wenscht dat deze Schikking niet verder zou toegepast worden op het geheel of op eenig deel harer koloniën, protectoraten, overzeesche gebieden of gebieden staande onder haar suzeriniteit of onder haar mandaat; in dit geval zal de schikking ophouden van toepassing te zijn op de grondgebieden die het voorwerp uitmaken eener dergelijke verklaring, een jaar na den datum der nederlegging dezer verklaring in het Archief der Duitse Regeering.

De Deutsche Regeering zal aan de Regeeringen van al de landen die aan deze schikking deelnemen, alsmede aan het Internationaal Bureau voor Volksgezondheid bericht zenden van de kennisgevingen en verklaringen gedaan bij toepassing der bovenstaande bepalingen; zij zal hun tevens den datum doen kennen waarop bedoelde kennisgevingen en verklaringen in haar archief werden nedergelegd.

ART. 16.

Le Gouvernement de chacun des pays participant au présent arrangement pourra, à tout moment, après que l'arrangement aura été en vigueur à son égard pendant cinq ans, le dénoncer par notification écrite adressée par voie diplomatique au Gouvernement allemand. Celui-ci déposera l'acte de dénonciation dans ses archives, il informera aussitôt les Gouvernements de tous les pays participant à l'arrangement, ainsi que l'Office international d'Hygiène publique, en leur faisant connaître la date du dépôt; chaque dénonciation produira effet un an après cette date.

ART. 17.

La signature du présent Arrangement ne pourra être accompagnée d'aucune réserve qui n'aura pas été préalablement approuvée par les Hautes Parties contractantes déjà signataires. De même, il ne sera pas pris acte de ratifications ni d'adhésions accompagnées de réserves qui n'auront pas été approuvées préalablement par tous les pays participant à la Convention.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs, munis de pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme, ont signé le présent arrangement.

Fait à Berlin, le 10 février 1937, en un seul exemplaire, qui restera déposé dans les archives du Gouvernement allemand et dont des copies, certifiées conformes, seront remises par la voie diplomatique à chacune des Hautes Parties contractantes.

Pour l'Allemagne :

DIECKHOFF.

Pour la France :

André-François PONCET.

Pour la Belgique :

Jacques DAVIGNON.

Pour l'Italie :

B. ATTOLICO.

Pour le Chili :

Luis V. de PORTO-SEGURO.

ART. 16.

De Regeering van ieder der Landen die aan deze schikking deelnemen zal te allen tijde nadat de schikking te harer opzichte gedurende vijf jaar van kracht is geweest, deze kunnen opzeggen bij schriftelijke kennisgeving langs den diplomatieken weg tot de Deutsche Regeering gericht. Deze laatste zal de akte van opzegging in haar archief neerleggen; zij zal onmiddellijk bericht zenden aan de Regeeringen van al de landen die aan de schikking deelnemen alsook aan het Internationaal Bureau voor Volksgezondheid en zal hun den datum der neederlegging doen kennen; iedere opzegging zal een jaar na dezen datum in werking treden.

ART. 17.

De onderteekening dezer Schikking zal niet mogen ge-
paard gaan met eenig voorbehoud dat niet vooraf werd goedgekeurd door de Hooge Verdragsluitende Partijen die reeds onderteekenaars zijn. Evenmin zal er akte genomen worden van bekrachtigingen of van toetredingen vergezeld van voorbehoudingen die niet door al de aan de Overeenkomst deelnemende landen zullen goedgekeurd zijn.

Ter oorkonde waarvan de respectieve Gevolmachtigden voorzien van in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten, de onderhavige schikking onderteekend hebben.

Gedaan te Berlin, den 10. Februari 1937, in een enkel exemplaar dat zal bewaard blijven in het archief der Deutsche Regeering en waaraan eensklingend verklaarde afschriften langs den diplomatieken weg aan ieder der Hooge Contracteerende Partijen zullen afgegeven worden.

Voor Duitschland :

DIECKHOFF.

Voor Frankrijk :

André-François PONCET.

Voor België :

Jacques DAVIGNON.

Voor Italië :

B. ATTOLICO.

Voor Chili :

Luis V. de PORTO-SEGURO.

Pour la Suisse :

Paul DINICHERT.

Pour le Danemark :

H. HOFFMEYER.

Pour la Tchécoslovaquie :

Dr V. MASTNY.

Pour la Turquie :

M. H. ARPAG.

LAISSEZ-PASSER MORTUAIRE.

Toutes les prescriptions légales relatives à la mise en cercueil ayant été observées, le corps de (nom, prénom et profession du défunt; pour les enfants, profession des père et mère), décédé le à, par suite de (cause du décès), à l'âge de ans (date précise de la naissance, si possible), doit être transporté (indication du moyen de transport), de (lieu de départ), par (route), à (lieu de destination).

Le transport de ce corps ayant été autorisé, toutes les autorités des pays sur le territoire desquels le transport doit avoir lieu sont invitées à le laisser passer librement et sans obstacle.

Voor Zwitserland :

Paul DINICHERT.

Voor Denemarken :

H. HOFFMEYER.

Voor Tsjechoslowakije :

Dr V. MASTNY.

Voor Turkije :

M. H. ARPAG.

GELEIBRIEF VOOR LIJKVERVOER.

Al de wettelijke voorschriften betreffende het kisten nageleefd zijnde, dient het lijk van (naam, voor- naam en beroep van den overledene; voor kinderen, beroep der ouders), overleden den, te, aan de gevolgen van (oorzaak van het overlijden), in den ouderdom van jaar (juiste datum van geboorte, indien mogelijk), te worden vervoerd (aanduiding van het vervoermiddel) van (vertrekplaats), over (weg), naar (plaats van bestemming).

Het vervoer van dit lijk toegestaan zijnde, worden al de overheden der landen, over wier grondgebied het vervoer moet geschieden, verzochte het vrij en ongehinderd te laten doorgaan.